

Ασφαλιστικό με αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και διαφάνεια

3 Δεκεμβρίου 2015

Επισκόπηση

- Σε σχέση με την μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, υπάρχουν τέσσερις προϋποθέσεις για να αποκατασταθεί η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας. Πρώτον, να υπάρξει μείωση των εξαιρετικά υψηλών ασφαλιστικών εισφορών που, είτε καταβάλλονται από τους εργαζόμενους είτε από τους εργοδότες, τελικώς, επιβαρύνουν με φόρους την εργασία μέσω χαμηλότερων μισθών και συμβάλλουν στην ελάττωση των θέσεων εργασίας. Τυχόν αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών θα οδηγήσει σε αναστολή επενδυτικών σχεδίων, εκτροπή της ανάκαμψης, όξυνση της ανεργίας αλλά και της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας, και χαμηλότερα εισοδήματα άμεσα και έμμεσα, μειώνοντας τελικά την συνταξιοδοτική αποταμίευση. Δεύτερον, να εφαρμοσθούν σταθεροί και διαφανείς κανόνες αλληλεγγύης και δικαιοσύνης, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλοι θα λαμβάνουν μια αξιοπρεπή σύνταξη (αναλόγως διαθεσιμότητας πόρων), λαμβανομένων όμως υπόψη και των εισφορών που έχουν καταβάλει κατά την διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται η κατάρτιση και η δημοσιοποίηση αναλογιστικών μελετών σε τακτική βάση. Τρίτον, να αξιοποιηθούν ως επικουρικά του συστήματος δημόσιας και υποχρεωτικής ασφάλισης (πρώτος πυλώνας), τα επαγγελματικά ταμεία (δεύτερος πυλώνας) και η ιδιωτική ασφάλιση (τρίτος πυλώνας), με υιοθέτηση καταλληλότερου θεσμικού πλαισίου. Τέταρτο, να παταχθεί η φοροδιαφυγή και η εισφοροδιαφυγή με τα κατάλληλα εργαλεία και ιδιαίτερα μέσω της εφαρμογής ηλεκτρονικών συναλλαγών σε όλη την οικονομία, ώστε να γίνει δυνατή μια μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών και να δοθεί, έτσι, ώθηση στην αναπτυξιακή διαδικασία. Η βελτίωση των εσόδων από εισφοροδιαφυγή και φοροδιαφυγή είναι, εξ άλλου, η κύρια λύση για να χρηματοδοτηθεί η μείωση του μη μισθολογικού κόστους στη παρούσα συγκυρία.
- Η εξέλιξη των «λειτουργικών» δαπανών και εσόδων του κράτους, τόσο της κεντρικής όσο και των φορέων της γενικής κυβέρνησης, αναδεικνύει μια προσδοκία για σταθερότητα το 2016 σε σχέση με το 2015. Αυτή αφορά τόσο την οικονομική δραστηριότητα όσο και τα έσοδα του κράτους από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, καθώς η επιβολή των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων δεν οδήγησε σε βαθεία ύφεση όπως αναμενόταν αρχικά. Κανείς όμως δεν μπορεί να αποκλείσει μια σταδιακή αποδυνάμωση της απασχόλησης, των εσόδων από εξωστρεφείς δραστηριότητες, της λειτουργίας της παραγωγικής οικονομίας και, τελικά, της φοροδοτικής ικανότητας τους επόμενους μήνες.
- Με δεδομένη την αποκλιμάκωση της οικονομικής δραστηριότητας κατά το τρίτο τρίμηνο 2015, οι καταθέσεις στις τράπεζες και οι ιδρύσεις νέων επιχειρήσεων υποχωρούν την ίδια ώρα που οι καταναλωτές γίνονται πιο απαισιόδοξοι για τις προοπτικές της οικονομίας και οι λιανικές πωλήσεις αποδυναμώνονται. Αντίθετα, οι επιχειρηματικές προσδοκίες δείχνουν αρκετά σημάδια σταδιακής ανάκαμψης, αλλά παραμένουν σαφώς σε επίπεδα χαμηλότερα του καλοκαιριού του 2014 και της περιόδου πριν την επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor
E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση – 28, Δημογραφικά και συνταξιοδοτικά στοιχεία, 2013 και 2060

(European Commission, The 2015 Ageing Report, Economic and budgetary projections 2013-2060)

	Ελλάδα	2013	2060
Παιδιά ανά γυναίκα		1,34	1,58
Προσδόκιμο ζωής στην γέννηση	άνδρες	78,0	84,9
	γυναίκες	83,3	89,0
Πληθυσμός (σε εκατ.)		11,0	8,6
Ηλικίες ως % του πληθυσμού	0-14	14,6%	12,9%
	25-54	42,6%	33,3%
	65+	20,3%	33,0%
	80+	5,8%	15,3%
Ποσοστό συμμετοχής	25-54 σύνολο	84,0%	88,1%
εργατ. δυναμικού στον πληθυσμό	55-64 σύνολο	42,4%	78,0%
	25-54 γυναίκες	74,4%	82,4%
	55-64 γυναίκες	30,8%	70,7%
Ποσοστό εξάρτησης*		54%	85%
Συνταξιούχοι (σε χιλ.)		2.633	2.684
Συνταξιούχοι 65+ (σε χιλ.)		2.028	2.582
Εργαζόμενοι που πληρώνουν εισφορές		4.188	4.113
Εργαζόμενοι / Συνταξιούχοι		1,6	1,5
Μέση σύνταξη / Μέσος μισθός	Ελλάδα	65,6%	51,7%
	ΕΕ-28	44,0%	34,9%
Συντάξεις (ως % του ΑΕΠ)	Ελλάδα	16,2%	14,3%
	ΕΕ-28	11,3%	11,1%
Εισφορές (ως % του ΑΕΠ)	Ελλάδα	10,2%	11,2%
	ΕΕ-28	9,2%	9,5%
Έλλειμμα (ως % του ΑΕΠ)	Ελλάδα	6,0%	3,1%
	ΕΕ-28	2,1%	1,6%

*Ηλικίες κάτω των 15 και άνω των 64 ως % του συνολικού πληθυσμού

Η ανάγκη μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος

Όλη η Ευρώπη αντιμετωπίζει πρόβλημα γήρανσης του πληθυσμού εν μέσω χαμηλών προοπτικών ανάπτυξης στο μέλλον. Ο συνδυασμός αυτός έχει ανεπιθύμητα χαρακτηριστικά. Από την μια πλευρά, η γήρανση οδηγεί σε μία αύξηση των δαπανών για συντάξεις, για υγεία, και για μακροχρόνια φροντίδα. Στον βαθμό, επίσης, που η ηλικία συνταξιοδότησης θα αυξάνεται όσο βελτιώνεται το προσδόκιμο ζωής λόγω τεχνολογικών εξελίξεων στο θέμα της υγείας, και θα προκύπτουν ενδεχομένως μεγαλύτερα θέματα μακροχρόνιας ανεργίας ή ανεργίας ηλικιωμένων λόγω επιμήκυνσης του εργασιακού βίου, θα δημιουργούνται, επίσης, πιέσεις στις δαπάνες εκπαίδευσης-κατάρτισης και στις δαπάνες αντιμετώπισης της ανεργίας στο νέο εργασιακό περιβάλλον.

Από την άλλη πλευρά, το επίπεδο διαβίωσης σε μία χώρα στηρίζεται στην οικονομική ανάπτυξη, στις επενδύσεις δηλαδή που γίνονται. Στον δυτικό κόσμο, οι προοπτικές για υψηλή ανάπτυξη είναι περιορισμένες καθώς πολλές επενδύσεις έχουν μεταφερθεί στις ανερχόμενες οικονομίες για μία σειρά από λόγους, που συνδέονται βασικά με την σχετική κερδοφορία μεταξύ των δύο περιοχών, κυρίως διότι στις δυτικές κοινωνίες καθυστερούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, υπάρχουν υψηλοί περιβαλλοντικοί περιορισμοί, υψηλοί φόροι για να διατηρηθεί ένα αξιοπρεπές επίπεδο κοινωνικών παροχών στον πληθυσμό. κ.ο.κ. Χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης σημαίνουν χαμηλά φορολογικά έσοδα και μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα, στο βαθμό που δεν βρίσκονται νέοι πόροι ή δεν μεταρρυθμίζονται τα ασφαλιστικά συστήματα, και γενικότερα τα συστήματα κοινωνικών παροχών. Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη σχεδιάσει ή/και υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις που προσαρμόζουν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στα νέα δεδομένα γήρανσης πληθυσμού και προοπτικών ανάπτυξης σε βάθος μίας γενεάς.

Στην Ελλάδα, η όλη σχέση γήρανσης/ανάπτυξης, επιβαρύνεται από το γεγονός ότι η χώρα μας έχει ακόμη σημαντικά υψηλότερο έλλειμμα στο συνταξιοδοτικό σύστημα απ' ό,τι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, ταυτόχρονα, είναι σε μια ύφεση διαρκείας έχοντας πολύ χειρότερη επίδοση όσον αφορά στις επενδύσεις απ' ό,τι άλλες χώρες. Όπως φαίνεται στον Πίνακα της πρώτης σελίδας, με βάση μελέτη για την επίπτωση της γήρανσης του πληθυσμού, στα συνταξιοδοτικά συστήματα και τις κοινωνικές δαπάνες που συνδέονται γενικότερα με την γήρανση, στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το έλλειμμα το 2013 του συνταξιοδοτικού συστήματος είναι στο 6% του ΑΕΠ, τριπλάσιο δηλαδή του μέσου όρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις συντάξεις να απορροφούν το 16,2% του ΑΕΠ (έναντι 11,3% του ΑΕΠ των ΕΕ28) και τις εισφορές να διαμορφώνονται σε 10,2% του ΑΕΠ (έναντι 9,2% του ΑΕΠ των ΕΕ28). Στο τέλος της περιόδου (2060), οι αποκλίσεις αυτές αμβλύνονται (χωρίς να εξαλείφονται) κυρίως λόγω όλων των μεταρρυθμίσεων που έχουν γίνει στο ασφαλιστικό σύστημα στην Ελλάδα από το 2010 και μετά. Η μη επιστροφή, όμως, της χώρας μας στην ανάπτυξη συνεχίζει να επιβαρύνει τα ελλείμματα και απαιτεί περαιτέρω παρεμβάσεις. Εξ' ου και τα μέτρα που λαμβάνονται το 2015-2026. Τα μέτρα που λαμβάνονται άμεσα αφορούν τόσο το ίδιο το ασφαλιστικό (Πίνακες 1-3), όσο και γενικότερες δημοσιονομικές παρεμβάσεις (Πίνακας 4) καθώς εάν δεν εξυγιανθεί το ασφαλιστικό σύστημα και συνεχίσει να δημιουργεί ελλείμματα, τότε δεν πρόκειται να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος προσαρμογής για πρωτογενή πλεονάσματα 3.5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ στην μεσοχρόνια περίοδο, από σχεδόν μηδενικό ισοζύγιο το 2015-2016. Και αυτό έχει επιπτώσεις στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας διότι κανείς δεν πρόκειται να κάνει σημαντικές επενδύσεις σε μία χώρα που δεν έχει βάλει σε τάξη τα δημοσιονομικά της πράγματα και λαμβάνει χρηματοδοτική βοήθεια από το εξωτερικό καθώς δεν έχει πρόσβαση στις αγορές.

Όποια μεταρρύθμιση και αν επιχειρηθεί πρέπει να βασίζεται στην αλληλεγγύη και την δικαιοσύνη. Η συνταξιοδοτική αλληλεγγύη δεν σημαίνει ότι πρέπει να γίνει εξίσωση των συνταξιούχων προς τα κάτω,

Πίνακας 1: 3ο Μνημόνιο: Σύνολο παρεμβάσεων, ετήσια απόδοση μέτρων (2016)

(Προϋπολογισμός 2016)

	2015	2016
Παρεμβάσεις στο ασφαλιστικό	424,8	1838,7
Συντάξεις δημοσίου	0,1	187,7
Συντάξεις ιδιωτών	22,1	538,5
Παροχές ιδιωτών	47,4	325,8
Εισφορές ιδιωτών	355,2	786,7
Παρεμβάσεις στα λειτουργικά έξοδα/έσοδα	10,3	192,8
Νέο μισθολόγιο - Μη μισθολογικές παροχές	0,0	21,0
Ισοδύναμο της κατάργησης του εισιτηρίου €5	0,0	22,0
Περικοπή επιδόματος θέρμανσης κατά 50%	0,0	105,0
Παρεμβάσεις σε μη ανταποδοτικές χρεώσεις	10,3	14,8
Αύξηση εισιτηρίων σε αρχαιολογικούς χώρους	0,0	30,0
Περικοπή δαπανών Υπ. Εθνικής Άμυνας	100,0	500,0
Νέοι Φόροι	1006,1	3200,9
Σύνολο Μέτρων	1541,2	5732,4

Πίνακας 2: Παρεμβάσεις στις συντάξεις, ετήσια απόδοση μέτρων (2016)

(Προϋπολογισμός 2016)

	2015	2016
Σύνολο παρεμβάσεων (1+2+3)	22,2	726,2
Δημόσιο	0,1	187,7
Ιδιώτες	22,1	538,5
1. Αντικίνητρα για πρόωρη συνταξιοδότηση - σταδιακή προσαρμογή ορίων ηλικίας	0,0	44,6
Δημόσιο	0,0	15,6
Ιδιώτες	0,0	29,0
2. Πάγωμα κατώτατης σύνταξης - διαφορά μεταξύ οργανικού ποσού (μέχρι τα 67) και κατώτατης σύνταξης (μετά τα 67)	2,8	16,1
Δημόσιο	0,1	0,1
Ιδιώτες	2,7	16,0
3. Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση	19,4	665,5
Δημόσιο	0,0	172,0
Ιδιώτες	19,4	493,5

Πίνακας 3: Παρεμβάσεις στις παροχές και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (ιδιώτες), ετήσια απόδοση μέτρων (2016)

(Προϋπολογισμός 2016)

	2015	2016
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	355,2	786,7
Αύξηση Εισφοράς υγείας από 4% σε 6% (κύριες συντάξεις)	266,2	532,5
Επιβολή Εισφοράς υγείας 6% (επικουρικές συντάξεις)	89,0	178,0
Αύξηση εισφορών στον ΟΓΑ	0,0	102,0
Εν αρμόνιση του % εισφοράς του κλάδου σύνταξης με αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	0,0	-25,8
Παροχές κοινωνικής ασφάλισης	47,4	325,8
Επίδραση πρόωρων συνταξιοδοτήσεων στο εφάπαξ	0,0	77,9
Εφαρμογή συντελεστή προσαρμογής στο εφάπαξ	47,4	86,9
Μείωση δικαιούχων ΕΚΑΣ	0,0	223,0
Επίδομα αλληλεγγύης προς ανασφάλιστους υπερήλικες	0,0	-62,0

με μία βραχυπρόθεσμη ταμειακή λογική, γιατί τότε προσκρούει στην αρχή που απαιτεί να ληφθούν υπόψη και οι συσσωρευμένες εισφορές κατά την διάρκεια του εργασιακού βίου. Η συνταξιοδοτική αλληλεγγύη επιβάλλει οι απόμαχοι της ζωής να απολαμβάνουν κάποιο ελάχιστο αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης σε οποιοδήποτε νέο σύστημα παροχών σχεδιάζεται, είτε αυτό είναι μέρος του συνταξιοδοτικού συστήματος είτε αποτελεί αυτόνομη προνοιακή παροχή.

Σε ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα, θα πρέπει να τεθεί ξεκάθαρα το θέμα του ύψους των εισφορών σε επίπεδο που να μην δημιουργεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα στις ελληνικές επιχειρήσεις που υφίστανται τις πιέσεις του διεθνούς ανταγωνισμού. Πρέπει επίσης, να γίνει κατανοητό ότι τις εισφορές του εργοδότη τις πληρώνει τελικά ο εργαζόμενος μέσω ανάλογης μείωσης του μισθού του ή μείωσης της απασχόλησής του, ή ο άνεργος που δεν μπορεί να βρει δουλειά λόγω απαγορευτικού κόστους για τον εργοδότη. Συνεπώς, επιλογές αύξησης των εργοδοτικών εισφορών για να «περισωθούν» οι συντάξεις δρουν αντιαναπτυξιακά, και μάλιστα με άμεσα αποτελέσματα στο επίπεδο της απασχόλησης και των εισοδημάτων.

Εάν, λοιπόν, είναι ο εργαζόμενος και όχι ο εργοδότης αυτός που χρηματοδοτεί, τελικά, την κοινωνική ασφάλιση, και πρέπει να αυξηθεί η συνταξιοδοτική αποταμίευση στο μέλλον για να μπορούν να χρηματοδοτηθούν τα γηρατειά με αξιοπρέπεια. Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις ώστε να έχουμε υψηλή κατανάλωση σήμερα και υψηλή κατανάλωση αύριο, εκτός εάν πληρώνουν κάποιοι τρίτοι, συνήθως οι συνεπείς φορολογούμενοι, ή αν δανειζόμαστε (που δεν μπορούμε πλέον) σε βάρος των αγέννητων γενεών. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, μία αύξηση των εισφορών δεν σημαίνει απαραίτητα αύξηση της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, καθώς επιδρά αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα, τις επενδύσεις, και, σε τελική ανάλυση τα εισοδήματα επί των οποίων επιβάλλονται οι εισφορές. Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι αύξηση της αδήλωτης εργασίας και της ανεργίας και μείωση, αντί αύξηση, των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές.

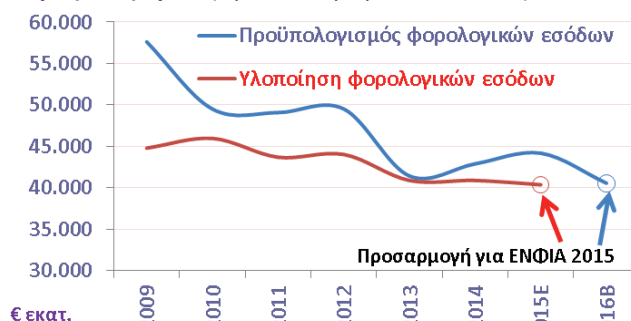
Η συνταξιοδοτική αποταμίευση μπορεί να αυξηθεί, πέραν της τόνωσης της αναπτυξιακής διαδικασίας κυρίως από την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της οικονομίας, που θα φέρει επενδύσεις, απασχόληση και εισοδήματα. Επικουρικά στο σύστημα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης (πρώτος πυλώνας), πρέπει επίσης να προχωρήσει η αξιοποίηση του δεύτερου πυλώνα (επαγγελματικά ταμεία) και του τρίτου πυλώνα (ιδιωτική ασφάλιση), με την διαμόρφωση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.

Τίθεται, βεβαίως, και θέμα αποτελεσματικής αξιοποίησης των εισφορών που καταβάλλονται για την μεγιστοποίηση της απόδοσης των σχετικών τοποθετήσεων, δεδομένου του επενδυτικού κινδύνου. Αυτό είναι θέμα οργάνωσης στην διαχείριση κεφαλαίων, κατά το δυνατόν, από εμπειρογνώμονες της αγοράς που παίρνουν λελογισμένους κινδύνους για να πετύχουν καλύτερες αποδόσεις. Συνεπώς, τίθεται επί τάπητος, η διαχείριση κεφαλαίων κατά τον βέλτιστο επαγγελματικό τρόπο, όπως γίνεται από τα μεγάλα συνταξιοδοτικά ταμεία στο εξωτερικό, είτε δημόσιου είτε ιδιωτικού χαρακτήρα, και, όχι από διαχειριστές χαμηλών προδιαγραφών, συνδικαλιστές, εκπροσώπους φορέων, αποτυχημένους πολιτευτές, κ.ο.κ. Ούτε είναι θεμιτό τα λεφτά των εργαζομένων να τα διαχειρίζονται φορείς, ακόμη και σοβαροί οργανισμοί όπως η Τράπεζα της Ελλάδος, στην βάση άκαμπτων επενδυτικών κανόνων που επιβάλλονται με κρατικές ρυθμίσεις. Είναι αδιανόητο τέτοιοι φορείς να βάζουν όλα τα αυγά σε ένα καλάθι π.χ. ελληνικών κρατικών ομολόγων, και να τα χάνουν όλα, όπως έγινε με το «κούρεμα» του δημόσιου χρέους το 2012, ή, μετοχών ελληνικών τραπεζών, και να τα χάνουν πάλι όλα, όπως έγινε μέσα την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών του 2015. Χρειαζόμαστε επαγγελματική διαχείριση και όχι λύσεις ευκολίας, για την στήριξη της εγχώριας κεφαλαιαγοράς ή την επιδίωξη παντός άλλου σκοπού, όπως γινόταν στο απώτερο παρελθόν, όταν τα λεφτά των ασφαλισμένων κατέληγαν σε αμφιβόλου ποιότητας και σκοπιμότητας κρατικές χρηματοδοτήσεις, με συνήθως καταστροφικά αποτελέσματα.

Πίνακας 4: 3ο Μνημόνιο: Νέοι Φόροι, ετήσια απόδοση μέτρων (2016) (Προϋπολογισμός 2016)

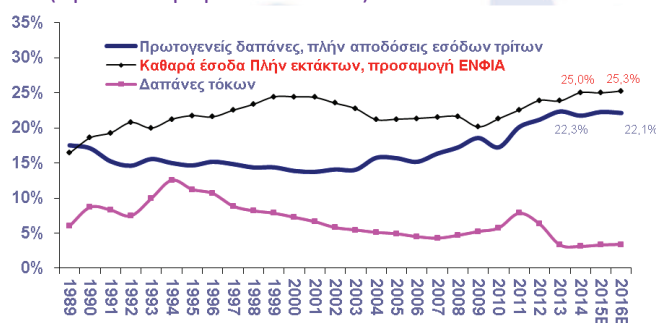
Φόροι	2015	2016
1. Αναμόρφωση Κώδικα ΦΠΑ	427,0	1.310,0
2. Αναμόρφωση συντελεστών στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης	63,0	377,0
3. Αύξηση συντελεστών στο φόρο πολυτελούς διαβίωσης	32,4	32,4
4. Αύξηση συντελεστών στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων	0,0	150,0
5. Αύξηση συντελεστών στο φόρο ασφαλιστών	35,9	89,7
6. Τροποποιήσεις στους νόμους των ρυθμίσεων οφειλών προς το Δημόσιο	2,4	12,9
7. Κατάργηση απαλλαγών πληρωμής ΕΝΦΙΑ	18,5	20,0
8. Αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος στα νομικά πρόσωπα	282,7	156,5
9. Αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος στους ελεύθερους επαγγελματίες	0,0	114,2
10. Αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος στους αγρότες	35,9	78,8
11. Κατάργηση έκπτωσης εφάπαξ πληρωμής φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων	0,0	14,1
12. Κατάργηση έκπτωσης εφάπαξ πληρωμής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων	0,0	14,5
13. Παροχή κινήτρων για την αντιμετώπιση της αποχής από τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο οχημάτων από ΚΤΕΟ	15,4	56,3
14. Κατάργηση επιστροφής του ΕΦΚ στο πετρέλαιο για αγροτική χρήση	0,0	13,0
15. Ενεργοποίηση φορολόγησης επί των τηλεοπτικών διαφημίσεων	30,6	40,8
16. Παροχή κινήτρων για την αντιμετώπιση του φαινομένου των ανασφάλιστων οχημάτων	40,0	5,0
17. Κατάργηση φόρων υπέρ τρίτων	-12,0	-28,7
18. Αύξηση των συντελεστών φορολόγησης εισοδήματος από ενοίκια	0,0	142,2
19. Επέκταση της της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο 30% των κερδών του ΟΠΑΠ από παχνυδωμάρχες (VLT's)	0,0	100,1
20. Αύξηση συντελεστών φόρου εισοδήματος για αγρότες	0,0	32,1
21. Αναμόρφωση Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος	0,0	150,0
22. Επιβολή ειδικού τέλους, ανά στήλη, κάθε παχνιού του ΟΠΑΠ	24,3	210,0
23. Λοιπές παρεμβάσεις	14,0	110,0

Διάγραμμα 1: Σύγκριση αρχικού προϋπολογισμού και εκτέλεσης φορολογικών εσόδων τακτικού προϋπολογισμού. Καθαρά έσοδα μετά την αφαίρεση επιστροφών φόρων (Προϋπολογισμοί 2009-2016)

Σημ: Από στην εκτίμηση υλοποίησης 2015 έχουν προστεθεί €957 εκατ. για τις δυο δόσεις ΕΝΦΙΑ 2015 που θα εισπραχθούν το 2016. Η ίδια προσαρμογή έχει γίνει στα προϋπολογισμένα φορολογικά έσοδα 2016.

Διάγραμμα 2: Καθαρά, μη έκτακτα, έσοδα και πρωτογενείς δαπάνες* τακτικού προϋπολογισμού ως % ΑΕΠ (Προϋπολογισμοί 1989-2016)

Έχει αφαιρεθεί από τα έσοδα του 2016 ποσό €957 εκατ. από τις δόσεις ΕΝΦΙΑ 2015 και έχει προστεθεί στα έσοδα 2015. Τα καθαρά έσοδα είναι πλην αποδόσεων τρίτων (πχ αποδόσεις φόρων σε ΟΤΑ). Επίσης, έχουν αφαιρεθεί τα έκτακτα έσοδα, τα οποία για το 2015 περιλαμβάνουν ενδεικτικά έσοδα αποκρατικοποιήσεων €268 εκατ. και από ΑΝΦΑ/ΣΜΡ €3.882 εκατ. και για το 2016 αντίστοιχα €1.802 εκατ. και €1.691 εκατ.. Τα τελευταία ποσά είναι της τάξης 2,4% για το 2015 και 2% ΑΕΠ για το 2016.

Εάν απλώς, αυξηθούν οι εισφορές ή επιβληθούν νέοι φόροι, και/ή περικοπούν οι επικουρικές για να διασωθούν, προς το παρόν, οι κύριες συντάξεις, ώστε, συμπεριλαμβανομένων των ήδη υλοποιηθέντων ή υλοποιούμενων μέτρων κατά το δοκούν, να εξαντληθεί η παρέμβαση στο ασφαλιστικό στο ύψος των Μνημονιακών παρεμβάσεων των € 1.8 δισ σε ετήσια βάση (2016), το πρόβλημα θα παραμείνει. Θα πετύχουμε κάποια άμεσα δημοσιονομικά αποτελέσματα, όμως δεν θα έχουμε ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που θα είναι οικονομικά βιώσιμο και αναπτυξιακά και κοινωνικά αποτελεσματικό. Μέσα σε ένα πλαίσιο αδιαφάνειας και σύγχυσης, αργά ή γρήγορα, οι εργαζόμενοι θα αρχίσουν να αντιλαμβάνονται ότι οι εισφορές που καταβάλλουν είτε θα έχουν άγνωστο αντίκρισμα στο μέλλον είτε θα καταλήγουν στο τέλος σε συντάξεις πείνας. Και αυτό ανεξαρτήτως του αν δουλεύουν πολλά ή λίγα χρόνια, είτε αμείβονται καλά είτε όχι, είτε προσπαθούν να βελτιώσουν την ζωή τους εργαζόμενοι σκληρά και επενδύοντας τις αποταμίεύσεις τους είτε επιδιώκουν να καταναλώνουν άμετρα χωρίς να βάζουν κάτι στην άκρη, αδιαφορώντας για το αύριο. Θα προκύψει, έτσι, πλήρης απονομιμοποίηση του συστήματος, με τους εργαζόμενους όχι μόνον να προτιμούν τη μαύρη εργασία, αλλά καθώς θα υπάρχει και αναντιστοιχία των εισφορών που καταβάλλουν και των συντάξεων που παίρνουν, να αρνούνται να συμμετέχουν στην κοροϊδία που απαξιώνει την αποταμίευσή τους, με απρόβλεπτες επιπτώσεις στον κοινωνικό ιστό.

Είναι λοιπόν, εκ των ων ουκ άνευ, η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος να γίνει με βάση αναλογιστικές μελέτες που δημοσιοποιούνται και σταθερούς κανόνες, και όχι με ασάφειες και δυσκολοδιάκριτες σχέσεις κόστους-οφέλους, όπου η ιδιαιτερότητα του καθενός χάνεται μέσα στον πολύτο του γενικού συμφέροντος, όπως αυτό διαμορφώνεται πολιτικά. Το ασφαλιστικό σύστημα δεν είναι κολυμβήθρα του Σιλβάμ ώστε όλοι να βγαίνουν στο τέλος με «κάποια» σύνταξη, ανεξαρτήτως του πόσο δουλέψαμε και πόσο πληρώσαμε στη ζωή μας.

Όσο πιο αδιαφανές γίνει το σύστημα, τόσο θα γιγαντώνεται η αδήλωτη εργασία και η συνταξιοδοτική αποταμίευση εκτός συστήματος, με παράπλευρες απώλειες στην βιωσιμότητα του ασφαλιστικού και του φορολογικού συστήματος της χώρας. Η διαμόρφωση των εισφορών σε χαμηλότερο επίπεδο πρέπει επείγοντως να αποτελέσει θέμα ευρύτατου κοινωνικού διαλόγου με στόχο την προάσπιση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και την βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Αυτά τα δύο συνδέονται άμεσα και πρέπει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταλήξουν σε win-win λύσεις, στη βάση καλά τεκμηριωμένων προτάσεων.

Επανάρθωση

Στο Δελτίο της 26/11/2015, ο κλάδος του χαρτιού, συμπεριελήφθη εκ παραδρομής στους φθίνοντες κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας. Αντιθέτως, ο κλάδος εμφανίζει αύξηση της παραγωγής τα τελευταία χρόνια και συνεισφέρει (2014) €42 χιλ. ανά απασχολούμενο στη ελληνική οικονομία, όταν ο μέσος όρος όλων των κλάδων της οικονομίας είναι €39,6 χιλ.

Αξιολόγηση πορείας εσόδων και δαπανών προϋπολογισμού 2016

Ο προϋπολογισμός 2016 ενσωματώνει καταρχήν συντηρητικές προβλέψεις για την εξέλιξη των εσόδων – η προϋπολογισμένη αύξηση των φορολογικών εσόδων βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην πρόβλεψη εισπράξης εντός του 2016 δυο δόσεων του ΕΝΦΙΑ 2015 (€957 εκατ.) και με την αφαίρεση τους από τα έσοδα του 2016 ουσιαστικά τα φορολογικά έσοδα προϋπολογίζεται ότι θα μείνουν σταθερά σε σχέση με τις εκτιμήσεις υλοποίησης για το 2015 συν τα έσοδα αυτά, όπως δείχνει το Διάγραμμα 1. Επίσης, η εκτίμηση του προϋπολογισμού 2016 για φορολογικά έσοδα είναι σημαντικά μειωμένη σε σχέση με την εκτίμηση που είχε γίνει για το 2015 στον αντίστοιχο προϋπολογισμό. Παρατηρούμε ότι ενώ το 2013 υπήρξε, μετά από

Πίνακας 5: Προϋπολογισμός φορέων γενικής κυβέρνησης
(Προϋπολογισμοί 2015-2016)

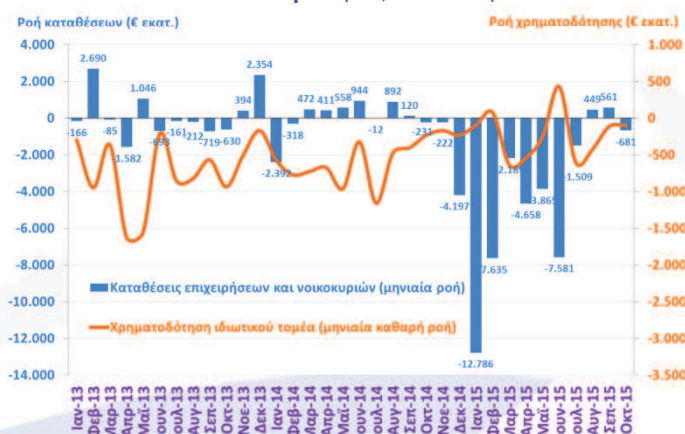
€ εκατ.	Προϋπολογισμός			
	2014	2015	2016	Δ%
Νομικά πρόσωπα & ΔΕΚΟ				
Ίδια έσοδα	2.518	2.437	2.558	5,0%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	1.788	1.682	1.565	-7,0%
Δαπάνες πλύν επενδύσεων	4.075	4.688	3.768	-19,6%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-1.557	-2.250	-1.211	-46,2%
Καταπτώσεις εγγυήσεων	580	703	403	-42,7%
Φορείς κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομεία				
Ίδια έσοδα	21.749	20.925	21.050	0,6%
Εσοδα εισπράξεις για τρίτους	11.136	11.193	11.525	3,0%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	11.697	12.468	12.094	-3,0%
Δαπάνες	33.910	34.139	35.027	2,6%
Δαπάνες αποδόσεις σε τρίτους	11.136	11.193	11.525	3,0%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-12.439	-13.447	-14.183	5,5%
Τοπική αυτοδιοίκηση				
Ίδια έσοδα	2.274	2.094	2.075	-0,9%
Μεταβιβάσεις (καθαρές με ΠΔΕ)	2.082	2.071	2.327	12,4%
Δαπάνες	4.677	4.418	4.698	6,3%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-1.790	-1.784	-2.083	16,8%

Πίνακας 6: Κοινωνικός προϋπολογισμός
(Προϋπολογισμοί 2012-2016)

Κοινωνικός προϋπολογισμός	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Εσοδα	44.597	39.767	36.456	35.537	34.351	34.064
Ασφαλιστικές εισφορές	21.323	20.436	18.820	18.620	18.174	18.520
Μεταβιβάσεις	18.126	16.058	15.267	14.294	13.960	13.401
Έξοδα	44.364	40.720	35.648	36.279	35.330	36.153
Αμοιβές προσωπικού	1.050	764	465	572	790	786
Συντάξεις	25.080	24.620	22.855	23.289	23.776	23.774
Μεταβιβάσεις	12.677	11.297	9.270	9.187	7.640	7.887
Διοικητικές και άλλες δαπάνες	5.557	4.039	3.058	3.232	3.124	3.705
Ισούγιο	233	-953	1.081	-741	-979	-2.089
Εθνικολογιστικές προσαρμογές					102	1.500
Ισούγιο κατά ΕΣΑ					-877	-589

Το 2013 υπάρχουν σημαντικές έκτακτες επιχορηγήσεις ύψους €4,8 δισ. και αντίστοιχες δαπάνες για πληρωμή οφειλών, που έχουν αφαιρεθεί από τον πίνακα.

Διάγραμμα 3: Καθαρή ροή χρηματοδότησης και καταθέσεων ιδιωτικού τομέα (ΤτΕ, Οκτ. 2015)

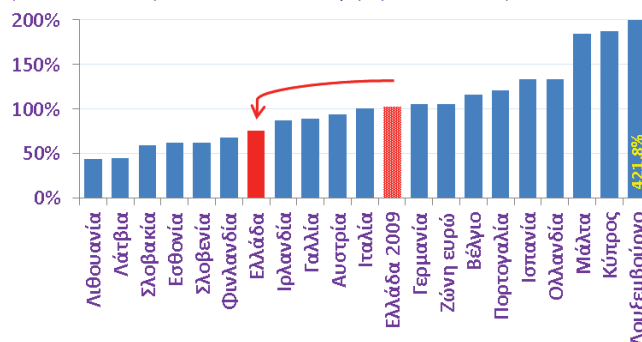
χρόνια, μια ευθυγράμμιση προϋπολογισμένων φορολογικών εσόδων και υλοποιήσεων, το 2014 και ειδικά το 2015 ξαναεμφανίστηκε μια απόκλιση ανάμεσα στον προϋπολογισμό και το τελικό αποτέλεσμα. Οι συντηρητικές προβλέψεις για το 2016 αναμένεται να είναι συνεπώς και πάλι πιο ευθυγραμμισμένες με το αποτέλεσμα που τελικά θα καταγραφεί, εφόσον επαληθευτούν οι προβλέψεις της κυβέρνησης για ουσιαστική σταθερότητα της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του έτους. Το Διάγραμμα 2 με τη σειρά του δείχνει τις πρωτογενείς δαπάνες και τα καθαρά έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ως ποσοστό του ΑΕΠ. Παρατηρούμε και πάλι για το 2016 τη σταθερότητα του ποσοστού των προϋπολογισμένων καθαρών τακτικών εσόδων (μετά την προσαρμογή για τα έσοδα του ΕΝΦΙΑ) σε σχέση με το 2015, όπως και την αντίστοιχη σταθερότητα (ελαφρά μείωση) των πρωτογενών δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, εξέλιξη που ενσωματώνει τα μέτρα που έχουν ήδη συμφωνηθεί για το ασφαλιστικό αλλά όχι όσα προκύπτουν μετά μια πλήρη αναμόρφωση του ασφαλιστικού. Μια αντίστοιχη εικόνα προκύπτει και από τα στοιχεία των φορέων της γενικής κυβέρνησης (Πίνακας 5). Σε γενικές γραμμές τα ίδια έσοδα και οι δαπάνες (μετά την αφαίρεση των εσόδων και των αντίστοιχων αποδόσεων, μεταβιβάσεων και δικαιωμάτων τρίτων) παραμένουν σταθερά το 2016 σε σχέση με το 2015. Καταγράφεται βέβαια μια αύξηση (2,6%) στις δαπάνες των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, παρά τη σταθερότητα της δαπάνης για συντάξεις. Αυτό συμβαίνει λόγω της αύξησης της δαπάνης για προγράμματα απασχόλησης (+€220 εκατ.), παροχές ασθένειας ΕΟΠΥΥ (+€353 εκατ.) και, κυρίως, λόγω της αύξησης των δαπανών όπως για προμήθειες αγαθών νοσοκομείων (+€450 εκατ.) λόγω της προβλεπόμενης επιτάχυνσης εξόφλησης οφειλών (που αντίστοιχα αυξάνει τα έσοδα των σχετικών φορέων κατά ESA καθώς υπολογίζεται το clawback που αναλογεί). Αντίστοιχα, και ο κοινωνικός προϋπολογισμός (Πίνακας 6) εκφράζει τα μέτρα που έχουν ήδη ψηφιστεί καθώς και την προοπτική του νέου πλαισίου κοινωνικής ασφάλισης που αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή, με ενσωματωμένες τις προσαρμογές που ήδη έχουν συμφωνηθεί με τους θεσμούς ακόμα και αν δεν έχουν νομοθετηθεί (χωρίς όμως να ενσωματώνουν επιπλέον προσαρμογές που μπορεί να προκύψουν από μια επικείμενη καθολική αναμόρφωση του ασφαλιστικού). Η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου το 2016 αποτυπώνει, και στον πίνακα αυτόν, την αύξηση των δαπανών του ΕΟΠΥΥ και των νοσοκομείων, καθώς προβλέπεται το 2016 σημαντική αύξηση των πληρωμών για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών και υπολογίζεται αντίστοιχα και το clawback (για πρώτη φορά στα νοσοκομεία) αυξάνονται και οι προσαρμογές ESA σε €1,5 δισ. εκφράζοντας αυτή την προσαρμογή). Μετά τις προσαρμογές αυτές, το τελικό αποτέλεσμα είναι μια μείωση του ελλείμματος των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

Τραπεζική χρηματοδότηση & καταθέσεις: Αρνητική κατά -€681 εκατ. ήταν η ροή καταθέσεων τον Οκτώβριο του 2015, έπειτα από θετική ροή τους δύο προηγούμενους μήνες, ως αποτέλεσμα κυρίως της εκροής καταθέσεων των νοικοκυριών ύψους €533 εκατ. και δευτερευόντως της εκροής καταθέσεων των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ύψους €54 εκατ. (Διάγραμμα 3) Αρνητική ήταν τον ίδιο μήνα και η καθαρή ροή χρηματοδότησης (-€412 εκατ.) σημειώνοντας ετήσια μεταβολή -1,6%. Η εκκόλαση μιας τάσης υποχώρησης των εσόδων από τουρισμό και εξαγωγές που εισρέουν και η σημαντική μείωση των εισροών από ναυτιλιακό συνάλλαγμα μετά την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων αρχίζει συνεπώς να αποτυπώνεται όχι μόνο στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών αλλά και στη ροή καταθέσεων. Αναδεικνύεται έτσι το έλλειμμα εμπιστοσύνης και για αυτό οι [πρόσφατες προτάσεις της Επιτροπής](#) για την σταδιακή εφαρμογή ενός ουσιαστικού πανευρωπαϊκού συστήματος εγγύησης καταθέσεων έχουν αυξημένη σημασία για τη χώρα μας, όπως αναδεικνύει και ο λόγος καταθέσεων προς ΑΕΠ που στη χώρα μας

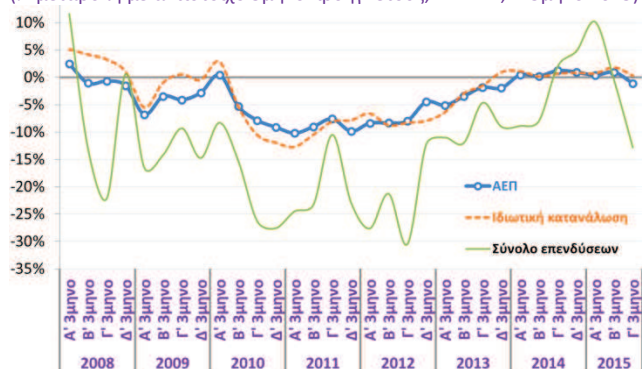
Διάγραμμα 4: Καταθέσεις προς ΑΕΠ

(ΕΚΤ, καταθέσεις Σεπτ. 2015, ΑΕΠ εκτίμηση 2015 AMECO)

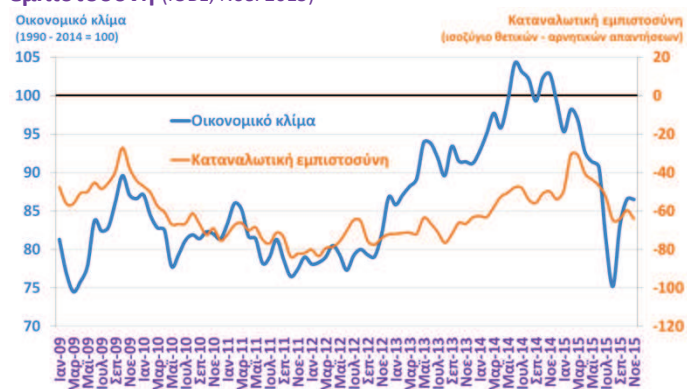
Διάγραμμα 5: ΑΕΠ, Ιδιωτική κατανάλωση και επενδύσεις

(% μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2015)

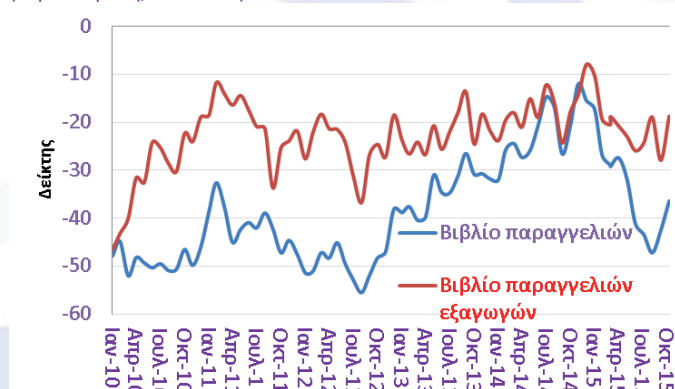
Διάγραμμα 6: Οικονομικό κλίμα και καταναλωτική

εμπιστοσύνη (IOBE, Νοε. 2015)

Διάγραμμα 7: Βιομηχανική εμπιστοσύνη - βιβλίο παραγγελιών και παραγγελιών εξαγωγών

(Ευρ. Επιτροπή, Νοέ. 2015)

πλέον προσεγγίζει χαμηλά επίπεδα (Διάγραμμα 4).

Τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί: Σε σημαντική υποβάθμιση των εκτιμήσεων της για την ύφεση στο Γ' 3μηνο του 2015 προχώρησε η ΕΛΣΤΑΤ, σύμφωνα με την οποία η μείωση του ΑΕΠ ανέρχεται στο 1,1% σε ετήσια βάση (Διάγραμμα 5), έναντι πτώσης 0,4% βάσει της προηγούμενης εκτίμησής της. Σύμφωνα με τα νέα στοιχεία, προκύπτει ύφεση 0,07% συνολικά για το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2015 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Η αρνητική αυτή εξέλιξη αποδίδεται στην μείωση των επενδύσεων (-12,9%) και των εξαγωγών (-11,4%), καθώς και στη δραματική μείωση των εισαγωγών (-19,9%), ως αποτέλεσμα της επιβολής των capital controls.

Οικονομικό κλίμα & PMI: Σταθερός παρέμεινε ο δείκτης οικονομικού κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής / IOBE τον Νοέμβριο του 2015 στις 86,5 μονάδες (Διάγραμμα 6). Ο δείκτης έχει κερδίσει χαμένο έδαφος μετά τον Ιούλιο, ωστόσο παραμένει σε επίπεδο σημαντικά χαμηλό σε σύγκριση με τις αρχές του 2015, καταδεικνύοντας ότι οι αβεβαιότητες δεν έχουν ακόμα απομακρυνθεί. Ειδικότερα, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κινείται καθοδικά τον Νοέμβριο, επιστρέφοντας στο επίπεδο πριν τις εκλογές του Σεπτεμβρίου και αποτυπώνοντας την αυξανόμενη ανησυχία των καταναλωτών κυρίως για την οικονομική τους κατάσταση στο μέλλον και την εξέλιξη της απασχόλησης τους επόμενους μήνες. Αντίθετα, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία παρουσιάζουν βελτίωση καθώς αμβλύνονται οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση. Καταγράφεται βελτίωση τόσο του βιβλίου παραγγελιών όσο και του βιβλίου παραγγελιών εξαγωγών (Διάγραμμα 7) καθώς και της προσδοκίαν απασχόλησης, αν και τα απόλυτα επίπεδα εμπιστοσύνης παραμένουν χαμηλά. Στο λιανικό εμπόριο, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις πωλήσεις παρουσιάζουν επίσης αποκλιμάκωση και βελτιώνονται οι προσδοκίες απασχόλησης. Αντίθετα, στις υπηρεσίες και τις κατασκευές οι επιχειρηματικές προσδοκίες παρουσιάζουν επιδείνωση καθώς οι προσδοκίες για μια βελτιωμένη πορεία της ζήτησης και των παραγγελιών δεν μεταφράζονται σε βελτιωμένες προσδοκίες απασχόλησης.

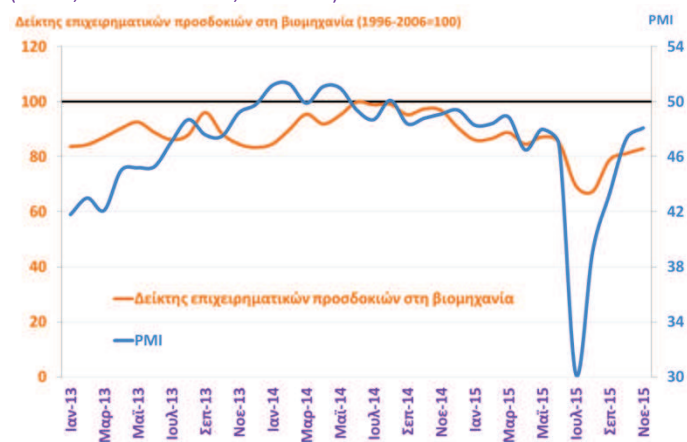
Περαιτέρω άνοδο σημείωσε τον Νοέμβριο του 2015 και ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση (στις 48,1 μονάδες, Διάγραμμα 8), αναπληρώνοντας το χαμένο έδαφος, μετά από τις απώλειες του Ιουλίου, ωστόσο παραμένει σε επίπεδο χαμηλότερο των 50 μονάδων, γεγονός που καταδεικνύει δυσκολίες στις συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων. Τα στοιχεία του δείκτη αποτυπώνουν τάση σταθεροποίησης στα επίπεδα απασχόλησης, παρά την υποχώρηση που σημειώνεται για 8ο συνεχόμενο μήνα, ενώ οι νέες παραγγελίες υποχωρούν περαιτέρω.

Λιανικές πωλήσεις: Πτωτικά κινήθηκε για 4ο συνεχόμενο μήνα τον Σεπτέμβριο του 2015, ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο σημειώνοντας μείωση -3,2%, έναντι υποχώρησης -2,1% τον Αύγουστο και -7,2%, ενώ ο γενικός δείκτης όγκου χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά αυτοκινήτων παρουσίασε ηπιότερη υποχώρηση κατά -1,4% (Διάγραμμα 9). Μείωση πωλήσεων καταγράφεται σε όλες τις κατηγορίες καταστημάτων, με εξαίρεση τα καταστήματα ένδυσης – υπόδησης (+4,1%), βιβλίων (+6,8%) και τροφίμων – ποτών – καπνού. Συνολικά κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2015 ο γενικός δείκτης όγκου παρουσιάζει μείωση -1,3%, ενώ ο γενικός δείκτης χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά αυτοκινήτων υποχωρεί μόνο κατά -0,3%.

ΓΕΜΗ: Το Νοέμβριο ο αριθμός των καθαρών ιδρύσεων επιχειρήσεων υποχώρησε σε 563, κυρίως καθώς οι νέες ιδρύσεις υποχώρησαν σε 1.889, λαμβάνοντας εκ νέου την κατιούσα μετά την ανάκαμψη που ακολούθησε το καλοκαίρι και την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων (Διάγραμμα 10).

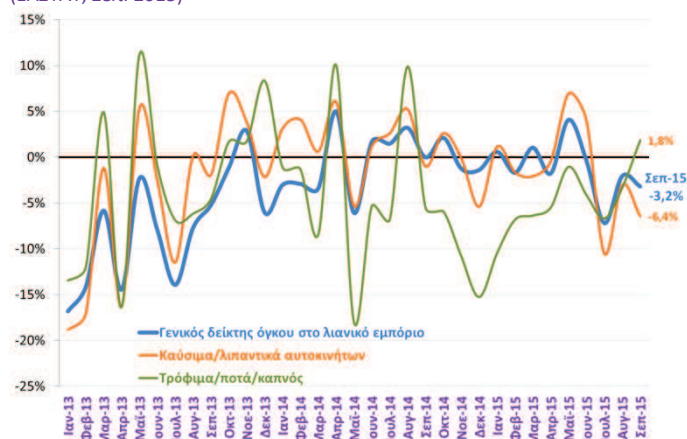
Διάγραμμα 8: PMI και επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία

(Markit, Νοε. 2015 – IOBE, Νοε. 2015)

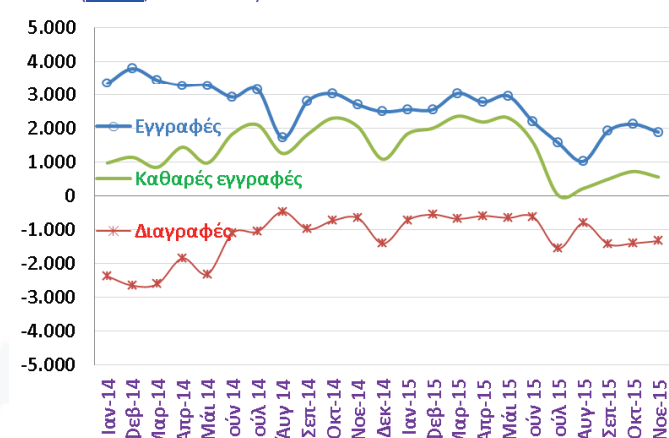

Διάγραμμα 9: Μεταβολή δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο

(ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2015)

Διάγραμμα 10: Ιδρύσεις και διαγραφές επιχειρήσεων ΓΕΜΗ (ΓΕΜΗ, Νοέ. 2015)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δισ. 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δισ. 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δισ. 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δισ. ** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δισ.	Ασφαλ. εισφορές € 2 δισ.	Φόρος επί κερδών € 1,6 δισ.

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

T: +32 (02) 231 00 53

F: +32 (02) 732 35 70

E: main@sevbxl.be